

PLA DE GESTIÓ I CONSERVACIÓ ECOLÒGICA DE LA CONCA DEL RIU SIURANA I PLANES DEL PRIORAT

grup d'estudi
i protecció
dels ecosistemes
catalans

El projecte té com a objectiu principal la redacció d'un **pla de gestió ecològic per a la conca del riu Siurana i les Planes del Priorat i l'inici de les accions previstes**. Les tasques s'estructuren en diferents blocs per tal d'abordar tots els aspectes essencials per a la conservació i la millora de l'ecosistema fluvial.

Bloc de Seguiments i Recerca:

Aquest bloc inclou el manteniment de seguiments de biodiversitat i fisicoquímics a llarg termini **permetent visibilitzar l'estat de la biodiversitat, les tendències i els impactes ambientals**, així com avaluar l'efectivitat de les accions a executar. Aquests seguiments es basaran en protocols preexistents proposats pel Museu de Ciències Naturals de Granollers, l'ACA i altres metodologies dissenyades des de la Universitat de Barcelona, el CTFC, Sorelló i l'Aube. Els seguiments inclouen: ratpenats, peixos, micromamífers, grans mamífers, papallones, salamandres, macroinvertebrats, tortugues de rierol, crancs, inventaris de flora i hàbitats, així com fisicoquímics, avaluacions hidrogeomorfològiques i, de forma puntual, anàlisis dendrocronològics en arbres, a fi de quantificar la disponibilitat hídrica al llarg del temps a cada tram, podent ser o no un factor que expliqui la composició ecològica.

Tot això s'acompanyarà d'un programa de voluntariat, pràctiques i estudis, a través del qual es fomentarà la recerca i participació d'estudiants universitaris, prioritzant les places per al **jovent de la comarca i territori** proper. Els estudiants participaran en seguiments de camp, obtenció de dades i anàlisi estadística, contribuint així a l'ampliació del coneixement i la gestió ecològica del riu.

Bloc de Gestió:

Es duran a terme diverses **tasques de restauració fluvial**, començant per l'extracció de flora invasora, principalment canya asiàtica (*Arundo donax*), i la restauració d'hàbitats de ribera. Les accions específiques i els hàbitats a restaurar a cada tram es definiran basant-se en les dades i conclusions obtingudes sobre la comunitat ecològica de cada tram, els hàbitats històrics i les tendències climàtiques, contemplant també la possibilitat d'incidir en variacions hidrogeomorfològiques per tal de conservar refugis i corredors aquàtics essencials per a la ictiofauna, així com per macroinvertebrats i briòfits, entre altres.

Tot això es plantejarà a través d'un **comitè científic** format per experts en les diferents àrees d'estudi (ecologia fluvial, ratpenats, peixos, mamífers, papallones, etc.), el qual ajudarà a definir les millors **accions a implementar per a cada tram del riu**, tenint en compte els resultats i tendències observades. Les reunions del comitè seran anuals i obertes al públic, amb invitacions a ajuntaments, Generalitat, ACA, CHE i gestors del

territori (PN Montsant, Consorci de Llberia i entitats ambientals) per tal que puguin participar.

Les accions de restauració a definir a través del comitè científic partiran d'un ventall de possibilitats predefinits que inclouen:

- **Revegetació:** Utilització d'esqueixos de varietats de flora de ribera local, específicament segons les necessitats de cada tram.
- **Control d'espècies invasores:** Accions com la vigilància i eliminació del visó americà en cas de ser observat.
- **Modificacions hidromorfològiques:** Intervencions com la creació de "vanes", llacunatges o passos de fauna.
- **Disposició de refugis:** Instal·lació de refugis diversos segons les necessitats específiques de les espècies.
- **Ordenació de l'ús públic:** Discussió sobre la gestió adequada de l'ús públic en els diferents espais, incloent coves i avenc propers, pel seu important paper pel que fa a la presència de ratpenats a la conca.

Accions addicionals, com el control de crancs i peixos exòtics seran documentades i planificades. Aquestes dades es compartiran amb l'administració per buscar possibles solucions i línies de finançament alternatives que permetin dur a terme les actuacions necessàries.

Per tal de fer extensiva la conservació de les espècies beneficiades per la restauració fluvial i aprofitar les funcions d'aquest ecosistema com a refugi de fauna i corredor ecològic, es crearà un **manual de bones pràctiques ambientals per a agricultors**. Aquest manual promourà l'adequació de l'entorn proper al riu, generant refugis i microhàbitats que afavoreixen la dispersió de les espècies. Les accions inclouran la col·locació de refugis per a ratpenats, caixes niu per ocells, conservació de la flora ruderal en entorns agrícoles i vores de camins, el manteniment de la heterogenïtat del paisatge, etc.

El manual no només s'enfocarà en els beneficis per a la conservació de la biodiversitat, sinó també en els serveis ecosistèmics que aquests proporcionen a l'agricultura, com el control de plagues i la pol·linització, entre altres.

Divulgació i Educació Ambiental:

El projecte inclourà **accions de voluntariat** local i internacional (partipant en seguiments i restauracions) i **tallers científics** (anellament d'ocells, cens de ratpenats, identificació de micromamífers i papallones, etc.). També es crearà **material gràfic** (pòsters científics i tríptics) que es distribuirà a ajuntaments i centres educatius, material audiovisual i de divulgació en xarxes socials, així com el disseny de samarretes i cartelleria. A més, es fomentaran sinèrgies amb escoles i camps de treball.